

Splošen oblič na unije za pomoč rudarjem

Ameriška delavska federacija se obrača za finančno pomoč stavkujočim rudarjem na vse organizirane delavce v Združenih državah in Kanadi.

Washington, D. C. — Eksekutiva Ameriške delavske federacije je izdala poziv na vse strokovno organizirane delavce v Združenih državah in Kanadi. Tem pozivu spetla za finančno pomoč stavkujočim rudarjem v Pennsylvaniji, Ohiju in Zapadni Virginiji.

V svojem spelu pravi med drugim, da je bilo v teh državah na tisoče rudarjev izprtih ali so na stavki. Ispor in stavka trajata že sedem mesecev. Potat teh stavkujočih rudarjev in njih družin podaja tragično in žalostno sliko. V Pennsylvaniji s temi rudarji, člani rudarske organizacije United Mine Workers, postopajo brutalno in nečloveško. Na tisoče jih je bilo izgnanih iz stanovanj in prebijajo v barakah, ki jih je zanje gradila rudarska organizacija. Na tisoče jih pa še čaka izgon iz stanovanj. Ko pritične zima, postane njih položaj nepretnen. Zato je treba pomagati, da bodo prenašali lažje to trpljenje.

Dolgotrajni boj je izčrpal njih prihranke. Zdej so brez denarja, obleke, živeža in strehe in ljubemu se vztrajno bore.

Trpljenje otrok in žen je veliko. Obledeli so slabo in so odhranjeni.

Na stavki je 10.000 rudarjev. Od zaslučka teh rudarjev je odloženih 600.000 \$ in otrok. Šteje se, da bodo ti ljudje umrli in obledeli.

Darujete denar, darujete obleke in dajte živeti, ali pa kar bo pomagalo rudarjem v tem velikem boju, končuje apel Ameriške delavske federacije.

Tisti, ki ne pripadate k Ameriški delavski federaciji, ali ti, ki pripadate in hočete še posebej kaj darovati v denarju za stavkujoče rudarje, pošljite svoje prispevke Vincencu Cainkarju, predsedniku S. N. P. J. Prejemki bodo izkazani v Prosveti, svotako vsote, komu so bile zaposlane, da se razdele med rudarje. Predsednik SNPJ bo urbil, da tudi ti darovi pridejo prave roke.

Konfuzija v Rumuniji

mr diktatorja vrgla deželo v paniko. Zunanji minister tudi na smrtni postelji.

Dunaj, 25. novembra. — Velika menjjava je zavladala v Rumuniji v zadnjih dveh dneh. Jonel Bratianu, premijer in najbogatejši človek na Rumunskem, ki je vladal deželo z železno pestjo malimi presledki ves čas pojni, je včeraj zjutraj naglo umrl po dveh operacijah. O njegovi smrti se širijo fantastične govorice. Obenem je zbolel na mrtni zunanji minister Titulescu, najozji prijatelj premijerja; pravijo, da ima pljučnico. Nepopolna vest se glasi, da so vsi volilni nasprotniki ekakronprinca Karla zastrupljeni.

Rumunski kabinet, ki se je bil takoj po smrti premijerja, je imenoval pokojnikovega brata Vintilo Bratianu ministrskim predsednikom. Vintila je brč klical obsedno stanje in poslal pošiljke čete na vse strani, da potlačijo vsako najmanjšo gibanje Karlovo stranke. Ostra cenzura je spet zavila deželo v tano.

Nesreča na cesti.

Chicago. — Martin Polić, 6004 Wood St., je bil v sredo hudo obbit. Avto, ki se je pripodil po cesti, ga je zagnal pod voz električne železnice.

Gibanje za konec stavke v Coloradu

Governor Adams pravi, da ima peticijo 5830 rudarjev za intervencijo, toda magnetje premoega delajo kisle obrzbe. Coloradnska delavska federacija tudi deluje za mir.

Denver, Colo., 25. nov. — Governor Adams je včeraj naznanil, da bo posredoval med rudarji in lastniki premogovnikov za konec stavke, ki je zdaj v petem tednu. Pravi, da je prejel peticijo s podpismi 5830 rudarjev, ki apelirajo nanj, naj intervenira in skuša pridobiti kompanije za konferenco. Governor obvesti lastnike rovov še danes.

Lastniki pa ne kažejo nobene dobre volje, da bi se pogajali za mir. Eden teh je dejal, da formalne izjave od njih ne bo, dokler ne poizvejo, kaj pravzaprav misli governor s svojo intervencijo.

Drugi korak za mir je prišel od Coloradske delavske federacije. Earl Hoage, predsednik federacije in John E. Gross, tajnik-blagajnik, sta izjavila včeraj, da glavna krivda za stavko in prelivanje krvi je na kompanijah. Nadalje sta obtožila državno industrijsko komisijo, da izrablja konflikt v politične namene, končno pa kritizirala tudi organizacijo I. W. W., o kateri pravita, da "noče sporazuma v dobrobit rudarjev."

V južnem in severnem Coloradu je zdaj vse mirno. Rocky Mountains Coal kompanija naznanja, da spet odpre Columbine premogovnik prihodnji ponedeljek. Ta teden je jama popolnoma zaprta.

V četrtek zjutraj je bilo odanih sedem strelav v okolici Robinson jame pri Walsenburgu, toda policija ne more izvedeti, kdo je streljal.

Sovjeti upajo na uspeh v Ženevi

Litvinov pravi, da topot ne bodo konferirali zaman.

Berlin, 25. nov. — Maksim Litvinov in Anatol Lunacarskij, ki sta prišla danes v Berlin na potu na preliminarno razorožitevno konferenco v Ženevi, sta izrekla upanje, da konferenca ne bo brez uspeha.

"Mi poskrbimo, da topot bo nekaj doseženega na razorožitveni konferenci," je rekel Litvinov. Sovjetska delegata sta bila uljudno sprejeta pri nemškem zunanjem ministarstvu.

London, 25. nov. — Ukori, ki ga je včeraj predlagala delavska opozicija v parlamentu radi izjalovljenja zadnje ženevske konference o redukciji bojnih mornaric, je bil zavržen s 316 proti 105 glasovom.

RUDARJEVE DIVIDENDE.

Superior, Ariz. — Dva rudarja sta zgorela in najbrž je še pet drugih izgubilo življenje v ognju, ki je nastal v četrtek v šah-tu Magna Copper Co.

Granger, Iowa. — Rudar John Riley je bil v sredo ubit v tučkanjem premogovniku Dallas Coal Co.

Obsojen je bil, da mora kupiti perana!

Chicago. — Sodnik Edgar A. Jones je v sredo obsodil Stephena Blenkota, 4826 S. May St., da mora kupiti perana in pogostiti svojo družino na Zahvalni dan. Njegova žena ga je tožila, da jemalo skrbi za družino.

Unije stopajo v boj proti cestnoželezniški družbi

Vse kaže, da pride do konflikta med cestnoželezniško družbo v New Yorku in delavskimi unijami.

New York, N. Y. — Zdi se, da je spopad med Ameriško delavsko federacijo, Interborough Rapid Transit kompanijo in sodniki, ki izdajajo prepovedi neizguben. V delavskih knogih pričakujejo, da se člani precejšnjega števila unij ne bodo ozirali na prepovedi, ampak bodo delali kot prostovoljni organizatorji za organiziranje uslužbencev cestnoželezniške družbe. Ti prostovoljni organizatorji bodo nagovarjali uslužbence, ko se bodo peljali z njo, da naj se organizirajo.

William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, je obdrževal v hotelu Cadillac, konferenco z voditelji strokovno organiziranega delavstva. Temu je sledila diskuzija eksekutiv o akciji.

John Gill, predsednik eksekutive organiziranih sidarskih delavcev, je povedal Greenu, da bodo člani te organizacije imeli s sabo pristopnice unije cestnoželezniških uslužbencev in jih izročili uslužbencem, ki šele postati člani unije cestnoželezniških uslužbencev.

Green se je izrazil, da mu je všeč tako delo in da upa, da bo kmalu vsak strokovno organiziran delavec v New Yorku opravljal tako delo.

Ena sodnijska prepoved je še veljavna. Ta prepoveduje cestnoželezniški organizaciji odvzeti članstvo-kompanijski uslužb. Dne 30. novembra bodo advokati kompanije argumentirali pred sodiščem še za bolj obsirno in ostro prepoved. V aplikaciji za prepoved navajajo ime Greena in priporočajo, da se organiziranje cestnoželezniških uslužbencev pri Interborough Rapid Transit kompaniji prepove vsem delavcem, ki so organizirani v Ameriški delavski federaciji. Kompanija zahteva tudi povrnitev stroškov, ki jih je imela poleti, ko so se uslužbenci pripravili za stavko.

Kompanije je v letu 1926 potrošila \$98,846.25 za razne privatne detektivke agencije. Tako izjavlja Nathan D. Pearlman, odvetnik cestnoželezniških uslužbencev. Knjige izkazujejo, da je bilo od tega denarja plačana \$840 agenciji William J. Burnsa, ki je bila v Washingtonu pribita na steno, da je meštirala s porotniki pri obravnavi Fall-Sinclairjevega oljnega skandala.

Perlman je to izpovedal pred transitno komisijo. Unijskim voditeljem še zmerom sledi detektivki in kadar govore z delavci, tedaj se zabeležijo njih imena.

Coolidgev kabinet lahko korumpiran

Angleški profesor dejal, da je korupcija v Ameriki največja.

London, 25. nov. — George Catlin, profesor na Cornell univerzi, je včeraj na konferenci o vojni nevarnosti v Westminsteru povzročil senzacijo, ko je rekel, da je kabinet predsednika Coolidgea dostopen korupciji. Politično življenje v Združenih državah je tako korumpirano, je rekel Catlin, da niti predsednik ne more biti izvet.

Drugo senzacijo na konferenci je izzval Francesco Nitti, bivši premijer Italije, ki je silovito napadel Mussolinija in fašizem. Rekel je, da Mussolini se zagotovo pripravlja na vojno s Francijo in Jugoslavijo. Nitti živi izdaj v Parizu.

DELAVCI PRED PREDSENIKOM COOLIDGE

Razgovarjal se je z zastopniki uro in četrt. In kakšen je uspeh? — Nikaven!

Washington, D. C. — Uro in četrt se je predsednik Coolidge razgovarjal s zastopniki Ameriške delavske federacije in rudarske organizacije United Mine Workers. Delavski zastopniki so speli nanj, da naj pomaga omiliti trpljenje rudarjev, in in otrok na polju mehkega premoga. John L. Lewis, predsednik rudarske organizacije, je zastopal rudarje, njih šene in otroke. William Green, Frank Morrison, Frank Duffy, J. P. Noonan, Matthew Woll, Martin Ryan, James Wilson in D. J. Tobin so pa zastopali Ameriško delavsko federacijo. Ko so prišli in konferencne sobe, je Lewis dejal zastopnikom časopisja, da je še daleč od tega, da bi rekel, da je bil napravljen vtis na mr. Coolidgea.

Coolidge je rekel delegacij, ki jo je poslala pitčburška delavska konferenca k njemu, da je večkrat priporočil kongresu, da naj njemu posodi moč in kontrolo premogovne razdelitve ob času pomajljanja premoga. Lewis je njetno odgovoril, da je bil varok ta, kakaj so njemu rudarji in podjetniki opirali, ker se ta zahteva ni tikala fundamentalnega versanja.

Green je dejal, da so predsedniku predložili dvoje jasnih in definitivnih vprašanj. Prvič, da kongres prebije vroto penzorskega, balizorske in newyorške šeleznice s drugimi šeleznicami za vsiljeno snižanje premogovne cene; drugič, da predsednik postavi podjetnike in stavkovnega okrožja in zastopnike rudarjev na skupno konferenco, da se uravnava spor, ki povzroča veliko trpljenje med rudarjevimi ženami in otroci.

Green pravi, da izvajajo velike šeleznice velik vpilv na ceno premoga, ker porabijo 33 odstotkov od produciranega mehkega premoga.

Delavska delegacija je predložila predsedniku, kako je Shoemakerjeva sodnijska prepoved kršila ustavne pravice rudarjev, da ta prepoved prepoveduje rudarjev celo hoditi v cerkev in peti v cerkvi.

Coolidge je bil napram takemu izjavljanju hladan. Povedal ni zastopnikom delavstva, da je bil leta 1920 in 1924 izvoljen kot predsednik kandidata republikanske stranke in da je John L. Lewis priporočil rudarjem naj volijo kandidate republikanske stranke. Ampak Coolidge se je samo pritožil, da rudarji niso predlagali njegove predloge za kontrolo razdelitve premoga, kadar nastane pomanjkanje istega.

OSEPNICE SO SE POJAVILE V AUBORI.

Ljudje iz strahu hite k zdravnikom, da jim cepijo osepnice.

Aurora, Ill. — Tukaj je zbolelo za osepnikami okoli 40 oseb. Med bolniki je največ otrok. Osepnice so po zdravniških poročilih millega značaja.

Ta pojav je pa prebivalcem povzročil tisk strah, da se jih več ko deset tisoč dalo cepiti osepnice. Zdravstveni department je podal izjavo, da se osepnice razširijo, ako prebivalci svojskano ne ukrepano tega, kar je potrebno proti razširjenju osepnice.

Pametni ljudje ne čakajo, da se osepnice pojavijo v mestu, da si dajo cepiti s serumom proti osepnicam, ampak to store tudi takrat, ko bolezen še razsaja v mestu.

Premogovnik žalestnega spomina ostane zaprt

Podjetniki bi radi snižali mendo. Rudarji izjavljajo, da ne morejo delati za nižjo mendo, kot je določena v jacksonvillski pogodbi.

Cherry, Ill. — Premogovnik, v katerem so je pred več leti dogodila strašna eksplozija, pri kateri so smrtno ponesrečili tudi člani S. N. P. J., ostane zaprt. Podjetniki so obvestili jameki odbor, da ne morejo premogovnika več obratovati s dobričkom. Stokali so, da je mesda previšoka in da imajo izgubo, ako plačujejo mesdo po jacksonvillski pogodbi. Rudarji niso delali v premogovniku od dne 31. marca.

Take izjave so podali podjetniki tudi glede drugih premogovnikov Spring Valleyja in blišnji okolici. Val stokajo, da ne morejo plačati mesde po jacksonvillski lestvici. Rudarji odgovarjajo na to stokanje, da ne morejo delati cenaje kot za mesdo, ki jo določa jacksonvillska lestvica.

Sploh se rudarji čudijo, kako je to, da so sami ostali siromani, ako imajo podjetniki izgubo, medtem ko so podjetniki obogateli. Ako se ima kdo pritožiti in stokati, tedaj bi se morali rudarji.

Oregon svari mehke klerikale

Eksekucija štirih klerikalnih naretikov.

Mexico City, 25. nov. — General Oregon je včeraj na slavnosti, ki so mu jo priredili njegovi politični prijatelji, kar je usel smrti pri sadnjem atentatu, resno svaril klerikale v Mehiki, naj bodo pripravljeni na teške posledice, ako ne prenehajo z nasilnimi čini proti vladi. Oregon je hvallil predsednika Callesa in pozval mehiko ljudstvo, naj pomaga predsedniku pri rekonstrukciji dežele.

"Mojke, ki so me hoteli ubiti, so priznali, da me niso poznali osebno in da nimajo prosti mani ničesar, edino ball so se, da jam kot predsednik bom nadaljeval Callesovo politiko. Ako je to moj sločin, ga priznam. To pokažujo, kakih ardeštev se poslužujejo klerikalni reakcionarji v boju proti nam in naši stvari."

Mexico City, 25. nov. —

Stirje klerikalni zarotniki, ki so organizirali atentat na Oregona, so bili včeraj ustreljeni v tukašnji ječi. Med temi je bil tudi katoliški duhoven Miguel Projuarez. Vsi stirje so priznali krivdo.

SNEG ZAMETEL AVTE LOVCEV.

Ponje pojdejo lahko prihodnje spomlad.

Iron Mountain, Mich. — V tukašnje gozdove se odpeljalo precej lovcev s avti na lov. Nepričakovano je zapadel debel sneg, da so lovci s svojimi avti običali v njem.

Lokalni lovci, ki so se vrnili domov, izjavljajo, da pojdejo lovci lahko prihodnje spomlad po svoje avte. Sneg jih drži, kakor v klačah in najmanjšega upanja ni, da se sneg staja pred prihodnje spomladjo.

CANGTOLIN BI BIL RAD CESAR.

Tokio, 25. nov. — Iz Pekinga poročajo, da se maršal Cangtolin, diktator severne Kitajske, namerava proklamirati cesarstvom. Diktator je že naročil oblačilo iz najfinejše svile za svoje kronanje.

Anglija posreduje med Rimom in Belgradom

Mussolini je odgovoril na francoško-jugoslovanski pakt z revidiranim paktom z Albanijo. Veliko razburjenje v Londonu in Belgradu. Angleška vlada prosi Mussolinija, naj potpi z Jugoslavani, ki "so še mladi."

Stalinov ultimatum Trockiju

Trockijeva stranka mora biti uničena, če opozicija sama ne odneha.

Moskva, 25. nov. — Josip Stalin je včeraj na konferenci moskoveke komunistične stranke dal sledeči ultimatum Trockijevi opoziciji:

"Opozicija mora sama uničiti Trockijevu stranko s tem, da prizna svoje umote in se vrna nazaj k Leninu. Ako tega ne storijo, bomo pa mi uničili Trockijevu stranko popolnoma."

Stalin je sinesil grožnje trockijevce, da bodo pridobili večino delavcev za svojo novo stranko. Rekel je, da Trockij nima več kot dva odstotka pristašev med komunisti v Moskvi.

Milijonarjev sin izganjarek tihotapec

Njegov oče je velik podpornik prohibicije. V sinovem avtu dobil večje množino ignaja.

Detroit, Mich. — Policija je ujela H. C. Kresgeja, 23-letnega milijonarjeva sina s izganjem. Ustavila je njegov avto na pomoletu in našla v njem enajst steklenice kanadskega šganja. Z njim sta bila še dva mladnika.

Policija je hitro pronašla, da je avto lastnina H. C. Kresgeja, ki stanuje na štov. 70 West-bostonnega bulevarda. To je pa dom prve šene Sebastian S. Kresgeja, milijonarja in lastnika na stotine verišnih prodajalen s grocerijami. S. S. Kresge je poslan kot velik podpornik prohibicije. Veliko si je prisadjal, da se prohibični zakon strogo izvede. Iščal je tudi stotisoče dolarjev za izvedenje prohibicije. Zdej je obvisel njegov sin v mrežah prohibičnega zakona.

Avto je bil zasežen. Ljudstvo je radovedno, kako se bo postopalo s sinom milijonarja in podpornikom prohibicije zaradi prevažanja in tihotapjenja opojnih pišca. Prijeti so bili trije. Ali bo tudi tukaj sledila obtožnica zaradi zarote z namenom, da se prepreči izvajanje prohibičnega zakona?

VAŽNO ZA AVTOISTE.

Avtoistika tožena za odškodnino \$15,000.

Geneva, Ill. — Mrs. Jessie Andrews lastuje avto. Peljala se je na sprehod s svojo prijateljico mra. Eva Baumanovo. Ko je avto držal po cesti, je prifrčala čbela in pičila Andrewsovo. To je izgubila kontrolo in avto je zdrknil v cestni jarek. Zdej sta bili precej poškodovani. Zdej sta bil precej poškodovani. Zdej sta bil precej poškodovani. Zdej sta bil precej poškodovani.

Moskva svari Varšavo

Svari Poljske, naj bo previdna glede Litve.

Moskva, 25. nov. — Sovjetska vlada je alarmirana radi gibanja poljskih imperialistov, ki ogrožajo neodvisnost Litve. Iz tega vzroka je poslala Poljski prijateljsko svarilo, naj pazi, da ne bo na kak način kršena neodvisnost litvinskega ljudstva. Obenem je sovjetska vlada posvarila litvinsko vlado v Kovnu, naj ne izliva poljskih imperialistov.

Zrtve avtov v Chicagu.

Chicago. — Na Zahvalni dan je bilo ubitih v kolizijah s avtomobilom 7 oseb. Stavilo mrtvih oseb v avtomobilskih nesrečah je v Chicagu v tem letu naraslo do danes na 846.

Naročnina: Zedinjena država (liven Chicago) \$6.00 na leto, \$2.00 za pol leta; Chicago in Ciceo \$7.50 na leto, \$2.75 za pol leta, in za inostranstvo \$9.00.

Naslov na vas, kar vam stik v Bostonu:

"PROSVETA"

2657-58 So. Loveland Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT" Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v oglepaju n. pr. (Nov. 30-1927) poleg valnega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Posvetite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

ZASLEDOVANJE POROTNIKOV PO PRIVATNIH DETEKTIVIH.

Sodnik, ki je vodil obravnavo, ko sta stala pred poroto Fall in Sinclair, obtožena separije pri oddaji v našem teapodomske oljne rezerve, je odredil preiskavo, da se dožene resnica, ako so detektiv, uslužbeni pri Burnsovi privatni detektivski agenciji res sledili porotnikom in skušali mešetariti z njimi. Iz preiskave se je sedaj izčimla obtožba.

Privatna detektivska agencija prizna, da je sledila porotnikom. Načelniki privatne detektivske agencije izjavljajo, da imajo legalno pravico slediti porotnikom, da tako dobe informacije, ki se nanašajo nanje. Ako so detektivki imeli legalno pravico slediti porotnikom, bo odkrila nadaljna preiskava. Ampak to ni edino vprašanje, ki se ima določiti. Vprašanje je tu, ako ima obtoženee pravico najeti privatne detektive, da zasledujejo porotnike.

Zasledovanje porotnikov ima lahko le ta namen, da se glede porotnikov dobe take informacije, s katerimi se vpliva na porotnike.

Bivši načelnik detektivske agencije je izjavil odprto, da je tako službo opravljal za vlado Združenih držav. Tudi ta izjava je tako važna, da jo naj vsak državljan dobro preštudira, kajti justico slikajo kot slepo damo s tehtnico in mečem. Ampak ta izjava še ne opravičuje akta privatne detektivske agencije, če se prav dokaže, da se je zvezna vlada interesirala, da se pravica pošteno in pravično deli. Najmanjšega dokaza pa ni, da je zvezna vlada storila kaj takega v Fall-Sinclairjevi pravdi. Zato nima izjava bivšega načelnika privatne detektivske agencije najmanjše vrednosti.

Mešetarenje s porotniki mora omajati zaupanje v porotne obravnave in pravično delitev pravice. Ako sedanjí zakoní ne morejo odpraviti mešetarenja s porotniki, tedaj jih je treba hitro tako izpremeniti, da bodo držali. Če se to ne zgodi, bodo bogati zločinci lahko še v bodočnosti najemali ljudi, da mešetirijo s porotniki. Kajti nevarnost postojí, da bodo bogati hudodelci nezakaznovano izvrševali hudodelstva.

Privatne detektivske agencije je pa najbolje, da se odpravijo. Te so prava nesreča za delavno ljudstvo. Doživeli smo, da so ob času štrajkov izvršili kajzljiva nasilna dejanja in jih nato podtaknili stavkarjem. Stavka garažnih delavcev v Jolietu je čitateljem še gotovo v spominu. Tam so privatni detektivki položili bombo, da nato obtožijo garažne delavce zločina. Mestna policija jim je prekrizala račune in prišla prave ptičke. Dogodilo se je, da so privatni detektivki nagovarjali delavce h kaznjivim nasilnim dejanjem, nato so obtožili bombovstva in dinamitarstva delavce. Slučaja iz Kenoshe in južnega Illinois sta znana. Privatni detektivki so zanetili narodna in plemenska sovrašva. Vohunarili so okoli delavcev za podjetnike, ako so delavci člani delavske strokovne organizacije. Privatni detektivki so se udinjali podjetnikom ob času stavke kot pobojniki ali pa stavkokazi. Dogodki iz preteklosti to izpričujejo.

V Telluridu je bil ob času stavke kovinskih rudarjev pognan vlak s stavkokazi v zrak. Najeli so krvne pse, da izsede zločince. Krvni psi so dvakrat sledili sled k stražnici privatnih detektivov. In tako bi se dali navesti iz preteklosti še drugi dogodki, ki govore, da privatni detektivki ne preprečujejo zločinov, kot trdijo, ampak jih tudi zamislijo in izvrše, ako je treba. Oni služijo onemu, ki jih plača.

Mestna policija lahko opravlja vse delo, ki je potrebno za varstvo meščanov. Nekatere države imajo državno policijo, ki ima nalogo, da skrbi za varstvo in red na deželi. Kjer pa ni državne policije, pa opravljajo to šerifi s svojimi deputiji. Čemu so torej potrebne privatne detektivske agencije? V evropskih pravnih državah so odpravljene, kjer pa še postojé, je njih delo tako omejeno, da ne morejo škodovati.

Dogodek, ki se je odigral pri Fall-Sinclairjevi obravnavi v Washingtonu pokazuje, da so se privatne detektiv-

ske agencije tudi v Ameriki preživéle in daje skrajni čas, da se odpravijo. Čimprej se to zgodi, toliko bolje za ameriško ljudstvo.

VESTI IZ NASELON

Slovenski dom v Milwaukee. Milwaukee, Wis. — V mojo opazovalno torbo se je nabralo še zopet toliko pristnega gradiva, da se mi zdi potrebno, da zopet nekoliko odločim. Ker obrščam precejšnjo količino pozornosti razvijanju družbe Slovenski dom, inc., zato se naj te moje vrstice zopet osredotočijo okoli tega predmeta.

"Hello, Jože, kako je kaj? Ali si 'ga' še kaj naredu letos? Ja saj res, kako pa kaj a slovenskim domom napredujete? Kar nič ne slišim o vas in vašem delovanju. Ah, sej ne bo nič. Nikoli ne! Prmej kr... kdar bo mo Slovenci imeli slovenski dom, bom jaz v Rimu, ali pa vsaj škof v Ljubljani. Hm, Slovenci, bah! O, jaz bom pomagal, jaz bom dal, samo če bo res kaj iz tega. Bajš, bejš, z nam' ne bo nikdar nič. Saj vid' te kakšne fousarija je med nami. Če ima kdo par dolarjev več kot drugi, pa se še noluče poznati. In genlo 'svoji k svojim' — kdo ga posna, kdo ga upošteva? Vse drvi k juda, kjer rajši več plača za slabše blago, kakor pri domačini. Pogledj ga, na komišen je zdrčav s svojo lepo glonciano, veliko karo, po 5 funtov fišola, da si je prihranu en groš, kateri bi drugače smuknil v žep domačemu groceristu, rojaku. In vi mislite, da boste res dosegli, kar nameravate. Pamet, butci in tepci ste vsi skupaj, ki se za to stvar potegujete. ... Dobro bi seveda b'lo... potrebno je tudi — ali... " Tako dostavi skoro vsaki.

To je le mali delček stavkov in opask, na katere Slovek naletí vsaki čas pri delovanju za Slovenski dom.

Poreče kdo izmed čitateljev, kaj je o tem treba pisati, to itak vemo, to ne bo nič pripomoglo k boljšemu uspehu. Seveda imam o tem drugačno mnenje.

Na podlagi gori navedenega si lahko ustvarimo sliko naših razmer. Spoznamo naše napake, naše slabosti, in se pričnemo bližati spoznanju, da je med nami potrebno preobrazitve, ako hočemo v resnici kdaj kaj veljati. Spoznajo, ako hočejo, tudi tisti, ki so drugače razumni, izobraženi in zmoini, pa se vendar odtegujejo sodelovanju, ker se jim zdi ta cela stvar kot nepotrebna komedija. Spoznali naj bi, da Slovenski dom, inc., zastopa le koristne delavke in narodne interese. Spoznali naj bi, da samo s pomilovalnim jamranjem nad topostjo in brezbriznostjo mase ne bomo dosegli nikdar nobenega izboljšanja. Tudi spokorno potresanje pepela po plešastih glavah ne bo nič zaleglo: Samo s potrpežljivim, neumornim in sistematičnim delom se bo tukaj v resnici dalo kaj doseči.

Neizmerno je številnega polja med nami. Stevilnih delavcev je treba. Zato skupaj vsi, ki naše stališče kolikšak razumete, ako res hočete narodu dobro.

Leto 1927 se že nagiblje k zatonu. Vršile se bodo zopet glavne letne seje z volitvami odborov pri društvih. Tudi zastopnike za Slovenski dom, inc., bo treba izvoliti za glavno delničarsko sejo, ki se bo vršila 20. januarja 1928. Dosedaj je trinajst društev, ki so delničarji pri družbi Slovenski dom, inc. Z sedaj priporočam vsem tem društvom, da izvolijo razumne moše, ki bodo volili ali bodo izvoljeni v direktorij, da bomo mogli beletiši še lepše uspehe kakor letos.

Po tridesetletnem zaključku se je pokazalo, da smo finančno napredovali takole:

Table with financial data: 31. dec. 1926, skupne 42,317.20; 1927, dohodkov 2,267.06; Skupaj 44,584.26; 1927, izdatkov 559.39; 30. sept., 1927, denarja v blagajni 4,024.87; Ta vsota se deli sledeče: Upravni sklad 985.46; Darovni sklad 721.01; Delniški sklad 2,188.00; Skupaj 44,024.87 za Slovenski dom, inc. — Jos. Matoh, tajnik.

Kdo skeba?

Moore Run, Pa. — Z več tukajšnjimi stavkarji sem se govoril o malopridnih skebah, katerih je tukaj vedno več. Eni odidejo, pa pridejo drugi, večina ma sami črnci. Zalbžobe, da se med njimi dobe tudi beli, pa še naši rojaki. Pred nekoliko dnevi je brat Reven pisal, da sta dva rojaka, ki spadata k skebom. Jaz pa moram poročati, da vem še za tretjega, ki dela že od pričetka stavke. Vsi opominj tukajšnjih naprednih rojakov se ga niso prijeli.

Omenjeni ima tukaj svojo veliko družino, a so še drugi, ki imajo večje družine, pa kljub temu ne skebajo. On ima svoj dom in zraven pa še kosa zemlje, da ima lahko par krav in prašičev ter ima več kuretine. Jma pa tudi svoj avto ter truk za razvažanje. Lahko trdim, kakor ostali tukajšnji rojaki, da bi ravnó on stokrat lažje vzdržal na stavki, kot nekateri tukajšnji rojaki, ki so na stavki že od 1. aprila. On se vedno rad pohvali, da je imel vedno srečo pri nabavi domače 'robe' in 'duhov'. Sedaj se pa boji, da bi vse skupaj ne izgubil, ker da so mu vsi nevoščljivi, da ga ovadijo. Posodico, pravi, da je oddal prijatelju v Aliquippo, da si še on malo 'odpomore', da bo postal 'napreden'.

On se tudi rad pobaha, ko pravi, če ga tukaj ne 'lajkajo', pa bo šel v Aliquippo, kjer ima več prijateljev. Tja tudi v resnici pogosto zahaja. Svetujem tamošnjim naprednim rojakom, da mu pokažejo metlo, kdar pride v njihovo naselbino, pa jo bo popihal kot pritepen kuček. V drugih naselbinah se ta ptiček namreč izgovarja, da on ni skeb, da ne dela, in da je član tukajšnjih društev. Kar pa ni res.

Bil sem na seji društva št. 88 SNPJ, ko se je vršila obravnavo proti njemu in je bil pripoznan za skeba in smo ga izključili še pred enim letom. On je pripeljal s seboj rojaka J. iz Aliquippe, da ga je pomagal zagovarjati. Morala pa sta oba, iz dvorane. To pač ni častno, ga nikogar, še manj pa za tistega, ki zagovarja takšne ljudi.

Tukajšnje članstvo se beraža proti njegovim govoricam in zahteva temu konec. Ker ni član, tudi nima nobene pravice imenovati naše glavne jednote SNPJ. Pridem še in priljubljeni bolj podrobno opisem slučaj. — Eden, ki je o tem prepričan.

"Prizadetemu" pa znanje.

So. Chicago, Ill. — Pred nekaj časom sem čital v "A. S.", kako se je repenčil neki "Prizadeti" proti meni in uradnikom SNPJ. Omenjeni "Prizadeti" je menda prišel iz Sibirije, ker svoje ime ali ga nima ali pa ga je pozabil podpisati. Pa saj drugega pač ni povedal, kakor cvilil je kakor kakšno ščene za plotom.

Tako se je repenčil glede moje suspenzije pri KSKJ, da sem mislil, da bo pilšel ob pamet. Takšne neslanosti v "A. S.", da je grdo. Vsaokrat je premešal enoinisto godlo ter jo še malo podaljšal. No, pa tudi ni zamertiti takemu "sibirskemu hlapcu" kot je on. On se itak hramuje svojega imena v javnosti ali pa se ne zna niti podpisati.

Prizadeti naj si zapomni, da je meni vse znano, ravno tako mi je dobro znana vsa njegova kompanija "sibirskih hlapcev". "Prizadeti" ne more meni prav nič očitati, ker je sam zelen in ni odgovoren kar piše. Ne bi niti odgovarjal na njegove otročarije, četudi piše, da sem "abecedan", ker vsi itak ne moremo biti kot tisti, ki pravijo: domnus vobis cum. Potrebno pa je, da to storim radi javnosti. Nekateri moramo biti tudi delavci. Na uho pa mu povem, da on ne spada v SNPJ. On naj drži svoje prate proč od naše jednote in njenih uradnikov, ker ti so bili izvoljeni od delavcev, ne pa od kakšnih patrov. Zelo se tudi moti, če misli, da bo on uničil SNPJ in njen gl. odbor.

"Prizadeti" je še preveč zelen, da bi bil zmoežen kaj takega. On je še slabši kot jaz v pisavi, četudi pravi o meni, da sem abecedan. Seveda, ako bi jaz hotel trobiti v vaš rog, potem bi bil dober clovek, tako pa me bo menda hudič vzel. Svetujem mu tudi, da naj si nikdar ne beli glava radi mene in SNPJ ali njenih uradnikov. Rajše naj se dobrokari Touietu Grdinatu, da se mu ne zameri in da ga brez vsakih ceremonij ven ne spravi. — Frank Gorane.

S pesa.

Pred par dnevi je obiskal Minnesota po jednotlivih opravkih gl. tajnik SNPJ, Blaz Novak iz Chicago.

V Prosveti z dne 9. novembra sem čital tužno vest, da je nagloma preminil vajak in član več organizacij poleg SNPJ ter predsednik nadzornega odbora JSKJ — Mohor Mladič. Iz poznejših poročil sem tudi zvedel, da se je njegovega pogreba udeležilo veliko rojakov. Prehitro je odšel od nas.

Kako radi smo poslušali Mohorja še prošle poletje, ko je obiskal prijatelje v slovenskih naselbinah po Minnesoti, kjer je bil na počitnicah in na opravičku. Pa se je tako naglo ločil od nas ter šel tja, kjer je večni mir. Res — "Dolgost življana nalaga je kratka, ure smrti ne pove nobene prateka; kol'ko prijateljev zgrnila je lopata." Tako nam poje Prešeren ob priliki smrti njegovega prijatelja skoro pred sto leti. Moje sožalje rodbini!

Dne 19. novembra je bil pogreb v Elyju, Minn., za umrlo Ano Kapl, ki je bila soproga občanega rojaka Johna Kapla. Pokojna zapuščila več sinov in hčera; ena, omežena hči, je prišla na pogreb iz Garyja, Indiana. Pokojna je bila doma iz vsaki Rožane, okraj Crnomelj na Doljenjaku. V Ameriki je prišla s soprogom pred 26 leti.

Blag ji spomin! Obitelji moje sožalje.

Dne 20. novembra sta tukaj obhajala 25letnico zakonakega življenja mr. in mrs. Johna Malevich na Evelethu, Minn. Ob tej priliki je bila zvršana velika družba na njihovo domo. Oba sta člana Slovenske narodne podporne jednote. Mnogo veselja in radosti so jima prinesli s seboj prijatelji in znanci ter njihji otroci. Na mnoga leta! — Matija Pogorelec.

Pomoč pogorelcem v Selcih.

Delmont, Pa. — Štejem si v dolžnost, da na tem mestu izrečem iskreno zahvalo vsem darovalcem, Slovcem in Hrvatom in mr. Kappu, kateri žive v naselbinah White Valley, Export, Regentan in Delmont, ki so darovali za pogorelce v Selcih pri St. Petru na Krasu vsoto \$71.15.

Prav rada bi omenila v listu ime vsakega darovalca, pa ako ro ni mogoče, ker bi stroški postali večji. Navedeno vsoto sem odposlala na Matijo Smrdela, da bo on razdelil med prizadete. Tamkajšnji ljudje so v skrajni potrebi. Kar jim suša ni uničila prošle poletje, jim je pa dne 15. septembra v pol uri dovršil požar; upepeljenih je bilo 21 gospodarstvih posolj z vsemi pridelki. Zato pa kličem rojakom, ki so doma iz Selc in se nahajajo v Ameriki, da bi podvzeli akcijo ter nabirali prispevke in darove v ta namen, da bi tako vsaj delno olajšali gorje bednim v starem kraju.

Hvala na tem mestu tudi rojaku Gregorju Begoč, ki je priskočil na pomoč pri nabiranju prispevkov.

Sesterski pozdrav! — Lucija Sprohar.

Domača vest.

Farrell, Pa. — Sicer veliko rajše čitam kot pišem, pa vsem sem se namenil napisati par vrstic, četudi je tukajšnji delavski položaj slab.

Dela tu ni dobiti. Le malo jih je, da bi stalno delali. Izgleda pa, da imamo za vse dovolj časa in se imamo dobro, četudi so naši žepi prazni. Pa kaj bi se tudi ne, saj nam vse, kar potrebujemo, v hišo prineso(?)

Poročati moram, da je dne 14. novembra mr. Jack Segar hodil po Beechwood streetu a smešom na obrazu. Vzrok: Storkija mu je prinesla novega borderja, malga sinčka, ki se veseli luč tega sveta. Čestitam! — Jack Jert.

Naročite Mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino!

Pile Ivan Molek.

Vse je čisto v Bostonu... Današ vam povem kratko in resnično povest:

Bilo je v Bostonu. Saj veste, kje in kaj je Boston. To je mesto na bregu Atlantika, kjer Kolumbovi vitezi in vitezi nevidnega cesarstva Ku Klux Klan marširajo rama ob rami in si napijajo zdravice. Tam je organizacija "Watch and Ward Society", katere naloga je, paziti, da nihče v mestu ne prodaja pohujšljivih knjig. Katere knjige so pohujšljive, je raztolmačil reverend Frank Chase takole: Ako pisatelj za piše, da sta šla John in Mary v posteljo in je Mary potem porodila otroka, je to all right. Če pa avtor z eno samo besedo pokaže, da je John na kakršenkoli način skušal vzbuditi v Mariji kakšna čustva, je to pohujšljivo in nihče ne sme čitati take knjige.

Taka je postava v Bostonu. Zgodilo se je, da prišla v Boston knjiga "Oil", katero je spisal Upton Sinclair. Cím je omenjeni cenzor zavohal to knjigo, jo je takoj proklel kot pohujšljivo in uslužbenec knjigarne, ki mu je knjigo prodal, je bil aretiran.

Upton Sinclair, ne bodi len, se je takoj pripeljal iz Kalifornije v Boston, da se potegne za svojo knjigo. Obiskal je razne knjigarne in si prekrbel več knjig, katerih "pohujšljivost" je znana po vsem svetu. Nato je sklical javen shod in povabil tudi policijo, katero je informiral, da bo na shodu prodajal same pohujšljive knjige. Policija je res prišla.

Sinclair je na shodu (dvorana je bila polna radovednih ljudi) pokazal dve knjigi, ki sta bili na prodaj. Prva je bila Shakespearjev "Hamlet". Odprl jo je in na glas pred vsemi prečital drugo sceno v tretjem dejanju.

O slabih časih.

Widen, W. Va. — Ker me je dosti rojakov pisмено vprašalo, kakšne so delavke razmere tukaj, sem se odločil, da naznanim vsem v tem dopisu, da delo se sploh sedaj tukaj ne dobi. Delamo sedaj vsaki dan, kako dolgo, tega ne vem. Obetajo nam slabe čase. Gospodje kapitalisti trdijo, da ni nikakega trga za premog. Plače so tukaj takšne, da se sam čudim, kako neki se more delavec preživeti, ako šteje družina več oseb. Ako delavec ostane doma en dan brez da bi vprašal bossa za dovoljenje, pa mu znižajo plačo pri vozilku za pet centov. Voziček tehta od 3 do 4 tone, naložiti ga je treba polnega za dolar in 10 centov. Sedaj so tukaj ustanovili nekakšen "safety club". To pa zato, da nas bodo še bolj drli, ker za vsaki prestop, bodiš napravljen v jami ali zunaj, nam naložijo 50 centov kazni. Vsakovrstnih "rules" ali postav je toliko, da bi moral napisati cel roman, ako bi hotel vse tu navesti.

Seje "safety" kluba se vrše dvakrat v mesecu. Ako se ene ne udeležimo, zapade vsak kazni 50 centov. Kaj napravijo s tistim denarjem, tega nam ne povedo. Pa saj veste — pobaše ga kompanijska malha.

Dne 20. novembra se je vršila seja "safety" kluba. Na seji je govoril tukajšnji predsednik kompanije. Rekel in mrtjavkal je, kako je slab trg za premog in da smo eni že dolgo vrsto let tukaj, pa da nismo še nič dobrega napravili za kompanijo. Svoj govor je zaključil z besedami: "Naložite čisti premog in poln vozček. Jaz bom tudi gledal, da boste to storili!" In videl sem dosti bedakov, ki so mu odobravali.

Bratski pozdrav naročnikom Prosvete! — Član društva "Widen" št. 497.

Streljal radi ljubesumnosti.

Huron, S. D., 25. nov. — Ronald Flathers je bil ljubesumen, ko je videl Doris Rounds skupaj z Earl Fraumom, katerega je sovražil, ker mu je prevzel dekletje. Flathers je pričel streljati in je ranil oba in potem še sam sebe. Vsi trije so bili odpeljani v bolnico, kjer se nahajajo v kritičnem stanju.

V luči bostonske cenzure morati to besedilo strážno pohujšljivo. Knjiga je bila hitro prodana — a glej čudo božje! Policija ni aretirala Sinclairja. Dva policaja, ki sta tam sedela, nista rekla bej ne mev; še zganila se nista.

Nato je Sinclair vzel drugo knjigo — sveto pismo. Spet je na glas prečital 19. poglavje Genesis od 30. do 38. vrste. Grozno pohujšanje! Tam je receno, da sta dve Lotovi hčeri upijali svojega očeta in potem sta njim spolno občevali. Vsa čimada hinavec bi pljuvala na modernega pisatelja, če bi kaj takega opisal. A kaj se je zgodilo v Bostonu? Sinclair je bil zvraven, pa ga ni hotela aretirati!

Končno je Sinclair pokazal tretjo knjigo, svojo, ki je bila prepovedana. Seveda jo je takoj prodal — in policija je takoj knjigo konfiscirala in povedala Sinclairju, da se mora drugi dan zgledati na sodniji! Ko sta policaja odšla s knjigo, je pisatelj povedal navzočim z zmagovitim nasmehom, da je policija je ukaznil. Prodana in zaplenjena knjiga je — biblija, vezana v platnice njegove novele "Oil". Vse se smejal z njim, da so hoteli popokati. Ko je pa Sinclair drugi dan prišel na sodnijo, se ga spodili. Nič niso hoteli sklati o kaki prodani pohujšljivi knjigi.

In kaj je "pohujšljivega" Sinclairjevi knjigi? Največje "pohujšljivost" je sledeča: Mlad do deklet je videlo, da si je njema mati izbraja ljubimca, pa je reklo: "Ako ima moja mati ljubimca, zakaj bi ga še jaz ne imela?"

V Bostonu, kjer so sežgali elektriko Sacca in Vanzettija, je prepovedano povedati, da imata mati in hči ljubimca!

Sodnik Lindsey čestita poskusnim zakoncem

Pravi, da ideja se razširi po vse deželi in reši vprašanje družinskih razdorov.

Chicago. — Ben Lindsey, bivši sodnik za mladino in družinske zadeve v Denverju, Colorado, ideja poskusnega zakona je začela roditi sadove, je brzojavno čestital Aubrey Rosselli in njegovi nevesti Josephini Haldeman-Julius v Girardu Kanu, ki sta se te dni poročila na poskušnjo. Nevesta je bila znanega svobodnomiselnega založnika in izdajatelja revij.

Lindsey, ki se mudi te dni v Chicago, je dejal reporterjem ob tej priliki, da on upa, da ideja poskusnega zakona razširi po vsej Ameriki in s tem bo vsaj deloma rešeno vprašanje sedanje zakonste anarhije.

Lindsey, ki je 25 let miril v krpal družinske spore kot sodnik, ima bogate izkušnje. Njegova ideja je, da se legalizira kontrola porodov in mladi ljudje, ki so finančno na slabih nogah, se naj poroče, žive neodvisno drug od drugega in se nahajajo tako kakor se danes nahajajo, ko niso poročeni. Na ta način spoznavajo drug drugega in če v petih letih spoznajo, da je ljubezen trajna, naj si ustanove dom in družino; če pa spoznajo, da ne grejo skupaj, se ločijo in škode ne bo nobene na otrok.

Chicago. — Zadnje sredo se je tudi v Chicago poročil par, ki je izjavil, da hoče živeti le v poskusnem zakonu pet let. Zastopnik je Jos. L. Jones in mehaniki inženir po poklicu, nevesta je Volta Welling, stenografka. Stanovala bosta ločeno in gospodarstvo bosta neodvisna drug od drugega toliko časa, dokler se spoznata, da se popolnoma ujemata v vseh ozirih.

Družina zgorela na Zahvalni dan. Malone, N. Y. — Šest članov družine Walterja Learyja v North Lawrencu je našlo smrt v ognju, ki je uničil hišo na Zahvalni dan, ko se je družina ustila s puranom pri mizi.

Vesti iz Jugoslavije

ZASEDANJE LJUBLJANSKE OBLASTNE SKUPŠČINE.

(Izvirni dopis "Prosveta")
Ljubljana, 6. nov., 1927.
Začetkom novembra sta pričeli zborovati ljubljanska in mariborska oblastna skupščina in nadaljevati z delom, ki sta si ga začrtali že v prejšnjem zasedanju. Najzanimivejše zasedanje je bilo zasedanje ljubljanske skupščine, na kateri je med drugim poročal tudi veliki župan ljubljanske oblasti dr. Vođopivec o položaju v Sloveniji.

Iz tega poročila je razvidno, da se je v letu 1927. ustanovila politična eksponitura okrajnega (sreznega) poglavarstva v Skofiji Luki, ustanovila pa se bo tudi v Trbovljah. Letos so se vršile tudi občinske volitve in sicer v 255 občinah; še letos se bodo vršile volitve tudi v 55 občinah. Imetje bivše dežele Kranjske je sedaj prešlo v last ljubljanske oblasti. Nekatere podrobnosti je sicer v tej zadevi še urediti z Italijo, ker je del Kranjske pripadel Italiji. Ministrstvo javnih del in notranje ministrstvo sta odločila, da preidejo vsi posli glede volitev iz konstituiranja okrajnih odborov za ceste na oblastni odbor. Veliki župan je na predlog oblastnega odbora razpustil vse okrajne cestne odbore.

Konstituiral se je tudi oblastni šolski odbor, kateri si je nadel za nalogo ureditev gradbene vprašanja pri šolskih poslopih. Država je prispevala v letu 1927 samo 190.000 dinarjev za graditev šol in za popravila v Sloveniji, kar pa je odločno premalo. Redukcija šolstva se ni irvedla, ne pri ljudskih in ne pri srednjih šolah.

Veliki župan priznava, da se agrarna reforma ni izvedla. V poštev pride po njegovih računih samo 27 veleposestev, kjer je treba izvršiti reformo.

Pospeševalo pa se je zelo kmetijstvo. Za pospeševanje je bilo plačanih 670.000 dinarjev. Veliko pažnje se polaga na kmetijsko šolstvo. Vrnilo se je v tem letu nesteto tečajev za kmetijske mladeniče, kar je vsekar velikega in važnega pomena. Vrše pa se tudi predavanja. Državni ekonomski prireditelji v prav kratkem času nad 150.000 predavanj. Pri živinoreji se kaže znaten napredek. Vendar pa bi se še bolj izboljšalo, ako ne bi primanjkovalo državnih veterinarjev.

V hidrotehnični službi je bilo nekaj inženirjev in uradnikov reduciranih in upokojenih. Za regulacijo rek, potokov, za kopanje novih jarkov in za različne kanalizacije je potrebno okoli sto milijonov dinarjev: značilno je, da je bilo odobrenih samo okroglo tri in pol milijona dinarjev.

V splošnem gospodarskem stanju se ni dosti izpremenilo. Letošnji proračun je občutno prizadel samo naše strokovno šolstvo, zlasti nekatere gospodarske šole in osrednji zavod za ženski obrt v Ljubljani. Najbolj mizerno v tem pogledu pa je obrtno-nadaljevalno šolstvo.

Zdravstveno stanje Slovenije je še precej povoljno. Je pa veliko na boljšem od stanja v ostalih delih in pokrajinah Jugoslavije, zlasti v Srbiji, Bosni in Hercegovini. Velikega pomena je sprejetje uprave ljubljanske bolnice, umobolnice na Studencu, otroške bolnice in splošne bolnice v Brežicah v uprabo ljubljanskega oblastnega odbora. Pod nadzorom oblastnega odbora pa je tudi ženska bolnica v Novem mestu in občinska bolnica v Grškem. Zdravilišče za jetične na Gorniku na Gorenjskem je letos pripadlo ljubljanskemu oblastnemu odboru. — V splošnem se je marsikaj preuredilo, tako da so se pričakovani uspehi tudi pojavili.

Predsednik ljubljanskega oblastnega odbora dr. Marko Natlačen, kler., je nato v svojem poročilu izjavil, da oblastna samouprava še ni prevzela vseh kompetenc, ki jih določa zakon o oblastni in srezi (okrajni)

Samoupravi. To so šele skromni poskusi, ker ni dovolj preskrbljeno za finančne vire. Upoštevati pa je tudi treba, da prenos kompetenc od država ma samoupravo ni enostaven.

Kar se tiče poslov, zadevajajočih kmetijstvo v ljubljanski oblasti je odbor zahteval od ministrstva, da se mu izroči kmetijstvo v ljubljanski oblasti je odbor zahteval od ministrstva, da se mu izroči uprava posestva Mala Loka, kmetijska šola na Grmu, trtnica in drevesnica v Kostanjevici v Arnovih selih in na Vinjem vrhu v Beli krajini, dalje kmetijsko preizkuševališče in kontrola v Ljubljani, celoten hidrotehničen oddelek, kmetijske melioracije in celotno vodno oskrbo sel in občin. Odbor pa je reklamiral zase tudi posele agrarne operacije, za gradbo hudournikov, zrebčarino na selu in mlekarstvo šolo v Skofiji Luki. S prenosom teh agend pa je zahteval oblastni odbor tudi izročitev teh kreditov iz državnega proračuna do 1. aprila 1928 in sicer s pravico nadobodajavca in virimiranja posameznih pozicij.

Dr. Natlačen je nato stavil predlog glede pobiranja taksi pri gledaliških predstavah v Ljubljani in pa predlog glede volitve skupščinskega uredbenega odbora. Prvi predlog je bil neumestno, zato je tudi opozicija dala svoj glas contra, docim se je z drugimi strinjala in je bil sprejet soglasno.

Prva seja II. zasedanja ljubljanske oblastne skupščine je bila s tem končana.

IZ PRIMORJA

Smrt zaslužnega učitelja. V Gorici je umrl v starosti 72 let g. Fran Bajt, upokojeni šolski ravnatelj.

V Matuljah so otvorili fašistovski dom. Miličnikom je izročil občinski komisar narodni prapor. Denar za dom in prapor so dali seveda domačini.

Kraška prosvetna in gospodarska društva. V seji fašističnega direktorija v Sezani je bilo govora o prosvetnih in gospodarskih društvih na Krasu. Z velikim zadovoljstvom so vzeli na znanje prostovoljni razpust prosvetnih društev. Gospodarska društva ostanejo nedotaknjena ali morajo se spraviti pod fašistične direktive, to se pravi, da preidejo v fašistične roke.

V Solkanu je umrl Anton Milostni, znani gostilničar in priden, dolgoletni član raznih prosvetnih organizacij.

Preiskave se vršijo po vsej goriški deželi še vedno dan za dnevom. Posebno mnogo pa jih je bilo zadnje dni zopet v Gorici. Baje iščejo komuniste. Prebrskali so celo ulice Formica. Zelo dolga in natančna je bila preiskava pri Slovenki gđ. Obidovi. Našli niso ničesar.

Konfiniran je na Liparskih otokih bivši predsednik izobraževalnega društva v Sempolaju Ladislav Turk. Pravijo, da so ga konfinirali radi tega, ker je bil komunist, mogoče pa tudi zato, ker je zahteval od podeštata precej energično plačilo za izvršeno mizarako delo, katero mu je zavlačeval že predolgo časa.

Koper proti Puli. V Koprno pravijo, da ne bodo več hodili v Pulo, ki je lahko središče za kraje od Rovinja ali Poreča, Koper s Piranom pa gravitira v Trst. Za vsako malenkost morajo v Pulo k oblasti, to stane denar, kajti dalje je 100 km in še več. Koprčani zahtevajo, da bi vse navadne stvari, za katere je treba oblastne pritrditve, lahko opravili doma. . . Pula težko živi, pa bo živela še težje, ker se ji hoče odtegniti vsa gorenja Istra, ki ima s hojo v Pulo ogromno škodo.

32.000 pivne v Parizu. Pariz, 25. nov. — Pariz ima 32.000 kavaren in drugih barov, pri katerih točijo opojne pijače, torej na vsakih 75 prebivalcev ena pivnica. V vsej Franciji je vs pol milijona pivne.

ZDRAVSTVO

O ozeblinah.
Kakor pri opeklinah, ločimo tudi pri zmrzninah tri stopnje, od katerih je najlažja označena s površno, pordečeno, včasih tudi nekoliko zabreklo, vnetico. Mnogokratne lahke in najlažje okvare po mrazu posebno na prstih na nogah in rokah, pa tudi na uhljih in nosu pa povzročajo dobro znane ozebline.

Na prstih vidimo ozeblino navadno na zgornji (hrbtini) njihovi strani, kjer povzročajo lažje ali močnejše oteklino na koži, ki je včasih modrikasto-vijoličast-rdeče zatemnela. Nabreklih je naklonjena k skeletnim razpokam in razjedam, ki najmanj neprijetno srbe in ščeme, včasih pa tudi peko in žgo; posebno se stopnjuje ta bolečina v gorki postelji, v prekomerno vročih prostorih in pri nekaterih ljudeh, če se mraz umika južnemu vremenu. So pa tudi ljudje, katere mučijo v zimskem času dobljene ozebline — poleti.

Ozebline dobijo navadno ljudje, ki opravljajo svoj posel pod milim nebom, sedaj v močno razgretih prostorih, posebno taki, ki hodijo n. pr. z mokrimi ali slabo obrisanimi, ne dovolj posušenimi rokami na mraz. Kuharji, mesarji, kletarji, peki, a prav tako tudi ribiči mnogo trpe na ozeblinah. Zenske so vobče bolj naklonjene k tej bolezni, morda radi nečistjše kože sicer pa trpe slabokrvne, slabotne in slabo prehranjene osebe v prvi vrsti na ozeblinah radi splošne zmanjšane odporne sile njihovega organizma.

Ne glede na to, da ozebline občutno kvarijo lepoto rok in obraz, so včasih združene z bolečinami, ki zelo motijo pri delu in kratijo celo spanje. Važno bo torej, da pri slabo-malokrvnih osebah zdravimo njihovo temeljito bolezen, da jih navedemo do tega, da skrbe za gorko obutev in tople rokavice koj ko se pojavijo mrzli dnevi, pa do pozne pomladi. Ljudem, ki imajo v mrazu opravil z vodo, bo komaj kaj svetovati, ker njihov poklic zahteva, da izpostavijo mokremu mrazu svoje roke ali celo noge. Drugim je pač svetovati, da si roke dobro in zanesljivo očero, predno stopijo na hladno in v mraz.

Stare ozebline lahko kopljemo v hladni ali gorki vodi. Zadnje čase svetujejo posebno tako zvanе menjalne ročne kopeli, pri katerih drži bolnik roke po nekaj minut v mrzli, po nekaj minut v topli vodi itd. Drugi jih drgnejo s snegom, jih zavijajo v ledeno obkladke ali vsaj v mokre obveze. Izmed starejših sredstev je mazanje ozeblin z jodovo tinkturo ali jodovim mazilom poleg ovitkov namočenih v raztopnini Darkanske soli (1 malo žličko na pol litra vode) še najboljša sredstvo. Razpoke in razjede zdravimo s cinkovim prahom (cinkovega oksida 10,0, moke 100) ali po običajnih aseptičnih in anti-septičnih pravilih. Tudi masaža eventualno, elektro-masaža, se izkaže včasih kot dokaj učinkovita.

Do zadnjega desetletja so zdravniki s precejšnjim uspehom uporabljali za ozeblino tudi navadni mizaraki klej, bodisi takega kot je, ali z raznimi primesmi. V zadnjem času prihaja nekaka mešanica, ki poleg bromatana vsebuje tudi očiščen klej, pod imenom bromokol na trg, katerega z najboljšim uspehom v mazah uporabljajo za zdravljenje ozeblin. Tudi tako zvan Frostin ni drugača kot bromokol mazilo tajne kompozicije, in je prav priporočljivo. Izmed ostalih modernih sredstev bi prihajala reano še v poštev jodovino olje in 10% jodovino mazilo, katero je zlasti pri sportnikih-sulčarjih v veliki čisl. Za težje razjede je seveda treba učinkovitih antiseptičnih sredstev kot protargol, tumenol, dermatol itd., odnosno je treba klicati zdravniške pomoči. Navadno pa bo vsakodnevna masaža n. pr. z jodovino mažo, katere ne velja samo namazati, ampak jo vtreti v obolela mesta, brezdvomno zadostovala.

AN želi znati pravilno piniti in štiti slovensko? Narodni št. "Slovensko-angliško slovar", katerega je izdala in ima na prodaj Kladivna matica S. N. P. J.

Poteza električ. trusta proti senatni preskavi

Ta poteza obstoji v tem, da električni trust želi, da se preskava poveri zvezni obrtni komisiji.

Washington, D. C. — Skupina parlamentarnih zakulisnikov električnega trusta, kateri načeljuje Josiah T. Newcomb, je izgrala novo potezo, da se električni trust, o katerem gre glas, da reprezentira 17 milijard dolarjev kapitala, odtegne senatni preskavi.

Trust ne vidi rad, da bi ga preskaval izredni senatni odtok, ki ga predvideva resolucija senatorja Thos. J. Walsh. Trust nikakor ne želi, da bi senatni odtok prebrskal njegove tajnosti, ki jih tako skrbno čuva pred javnostjo.

Ta poteza postoji v tem, da je bil stavljen splošen predlog, po katerem svako preskavo izvrši zvezna obrtna komisija.

Senator Walsh je zopet ravnokar podal izjavo, da zopet predloži svoje resolucijo. Vrh tega je rekel, da bodo podporniki električnega trusta skušali poriniti resolucijo na stran.

Podporniki električnega trusta ne bodo imeli tako lahkega dela, kot si domišljajo. O senatorju Walshu je znano, da izvede, kar obljubi. Walsh je pripravljen, da vpraša, kako je s pretranimi cenami, ki jih trust računi za električno silo, in z zvođenjem kapitala električnega trusta.

Angleško letalo bo nosilo sto ljudi v Ameriko.

London, 25. nov. — Angleško ministrstvo zračne flote je odredilo zgraditev dveh potniških letal za prekooceanako plostvo. Poskusni polet bo v prihodnjem aprilu. Letalo te vrste bo 700 čevljev dolgo in 130 visoko; nosilo bo sto potnikov in 35 glav moštva ter deset ton pošte in tovora. Imela bo šest motorjev s 4200 konjskimi silami in letelo bo povprečno 75 milj na uro. Polet iz Londona v New York bo trajal 48 ur in vsajina bo sprva 5000 za osebo. V potniških kabinah bodo spalnice in prostor za plesanje in koncerte.

Agitirajte za "Prosveto"!

VOJNA MED JETNIKI IN STRAŽNIKI V FOLSON ZAPORIH V CALIFORNII.

V bitki je bilo ubitih 8 oseb in 22 ranjenih.

Folsom Prison, Cal., 25. nov. — V več urnem boju med jetniki in stražniki, ki je pričel na Zahvalnega dne v Folsom zaporih, je bilo ubitih 8 oseb in 22 ranjenih. 500 milijarjev, ki so bili poklicani, da potlačijo upor več kot 1800 jetnikov, oblega kaznilnico.

Ubila sta dva stražnika in 6 kaznjencev, med ranjenimi je 17 jetnikov in 5 stražnikov.

Prvi izbruh je pričel malo pred poldnem s tako naglico, da je bilo 5 stražnikov v trenutku zajetih in zaprtih v celico. Jetniki so napadli stražo na pred dogovorjeno znamenje s streljanjem, v katerem sta bila dva stražnika ubita.

Namen kaznjencev je bil, ko premagajo stražo, da odpro vrata jetnišnice in zbeže v okoliško hribovje.

Načrt največjega jetniškega upora v zgodovini Californije je bil zasnovan pred več tedni. Prilika za upor se jim je nudila na Zahvalni dan, ker na ta dan se jetniki bolj prosto gibljejo kot ob drugih dnevih.

Governor Young je ukazal podvojiti jetniško stražo, boječ se, da se izgredi ponovo.

Policiji ubili dva tatova.

Chicago. — Policijske krogle so ubile na Zahvalni dan dva tatova in tretji, ki je bil pred par dnevi obdretjen, je umrl.

Harold Hess, ki je bil dijak na šikaskem sobodravniškem kolegiju, je bil ustreljen, ko je hotel ukrasti gumijev obroč pri avtomobilu. Črnc Frank Washington je bil pa ustreljen, ko je hotel oropati Kouchi Brothers sladničarno, 1401 So. Ashland ave. James Cole, ki je bil pred par dnevi zasačen in obdretjen pri tatvini avtomobilskih potrebin, je umrl v Mother Cabrini bolnici.

Francija odbrl gljeto.

Pariz, 25. nov. — Zbornični justični odtok je z enim samim glasom večine zavrgel predlog socialistov, da se odpravi smrtna kazen v Franciji.

Slovenska Narodna Podpornica Jednote

Ustanovljena 9. aprila 1904

Iskrev. 17. Junija 1907 v št. 111

GLAVNI ŠTAN: 2857-59 SO. LAWNDALE AVE. CHICAGO, ILLINOIS

Izvrševalni odbor:
UPRAVNI ODTOK:

Predsednik Vincent Cankar; podpredsednik Andrew Vidrič, R. F. D. 1, Box 103, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Blaž Novak; tajnik bolniškega odbora Lovrenc Gradšek; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Josip Zavornik; upravitelj glasila Filip Godina; vrhovni zdravnik Dr. F. J. Kern, 6300 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

GOSPODARSKI ODTOK:
Frank Somrak, predsednik, 906 E. 74th St., Cleveland, Ohio; Frank Alsch, 2124 S. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jacob Zupanič, 2827 S. Broadway Ave., Chicago, Ill.

POLOTNI ODTOK:
John Goršek, predsednik, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.; John Tröbl, Box 22, Strabane, Pa.; Tony Shragal, R. F. D. No. 1, Johnston City, Ill.; Frank Podboj, Box 61, Park Hill, Pa.; Anton Šular, Box 164, Gross, Utah.

BOLENIŠKI ODTOK:
OSREDNJE OKROŽJE: Lovrenc Gradšek, 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VEHODNO OKROŽJE: Joseph Korib, R. F. D. 2, Box 114, West Newton, Pa.; Anton Ahorn, 1169 E. 79th St., Cleveland, Ohio.

ZAPADNO OKROŽJE: Jacob Baloh, R. R. 8, Box 88, Pittsburg, Kan.; na Jugoslaviji: Frank Klun, Box 888, Chisholm, Minn.; na sv. zap.: John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:
Frank Zeje, predsednik, 2639 W. 34th St., Chicago, Ill.; Ladislav Novak, 6498 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio; Albert Krast, 655 So. Flannan St., Milwaukee, Wis.

Zdravitveni odbor:
Frank Vilmar, predsednik, 2905 Augusta St., Chicago, Ill.; John Göt, 2428 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.; Peter Godič, 2885 So. Broadway, Denver, Colo.

POSODI:—Korespondenca s glavnimi odborimi, ki delajo v glavnem mestu, se vrši tako:

VSA PRIMA, ki se nanajajo na poslo gl. predsednika, se naslovi: Predsedništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE KADEVE BOLENIŠKE PODPONE SE NASLOVI: Bolniška tajništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se glade gl. izvrševalnega odbora in jednote vohje se naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE KADEVE V SVETI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse prošnje glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zejmu, predsedniku nadzornega odbora, ligar naslov je spodaj.

Vsi prisli na gl. porotni odtok se naj pošiljajo na naslov: John Goršek, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, nasnanja, oglasni, naročila in sploh vsa list je v sveti z glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA," 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Ubogih deček najden mrtov na šolskiški progi.

Chicago. — Petnajsetletni Homer Strong, 5987 S. Halsted st., je pobegnil od doma pretečeni torek, pustivši list, v katerem je rekel, da se poda po svetu. Na Zahvalni dan je bil najden mrtov na progi Western Indiana železnice. Deček je najbrž skočil iz vlaka in se ubil.

Z njim se je podal v svet Earl Hedberg, katerega sodaj išče policija. Mislil se, da je bil Hedberg zravan, ko se je noreča pripetila in da lahko pojasni, kako se je zgodila.

SEZNAM PRIHODNE NEVZVEDNE ORGANIZACIJE V CHICAGO.
Pevski zbor "Sava." Koncert 27. nov. v dvorani BNPI.
Društvo M. I. SBEZ—večerja 10. decembra v Narodni dvorani na 18. cesti in Racine ave.
Društvo S. N. P. J. v Chicago—družno bolniško praznko 19. decembra v dvorani S. N. P. J., 2857 So. Lawndale Ave.
Veščica skupnih društev IZZI dne 14. januarja 1928 v Narodni dvorani, 18. cesti in Racine ave.
OPOMBA: Ako pridete vlagati denarje, oporeditelji denar in druge stvari na naslov: JOHN PETER, 1884 S. Racine Ave.

Al-ways

Yes, Sir, That's my Ba-by.

Chesterfield-kadilci ne menjajo ob vsakem zvoku glazbe . . .

toda pazite kako drugi kadilci menjajo za Chesterfield!

Najboljši vzrok je boljši okus!

Ivan Albrecht:

GOSTJE

Gospa Rija je gospa, prosim! Vedno po najnovejši modi, vedno dovolj zaloge v garderobi!

Kadar je življenje najbolj neprijetno in grozno in strašno, pride gostje. Gospojina prijateljica, gospodov znanec, sorodnik ali pa celo prijatelj izza detinstva.

Rado Murink: HČI GROFA BLAGAJA

Temne smreke še kažejo jasnozeleno odraščanje. Pod njimi in pod hrastjem žare živoredeči godni klinčki in leše debeli storži.

"Ciganka!" zasepeta, nategne uzde in ustavi konja. Razburja jo silno veselje.

Proč njo stoji srednje velika žena, neverjetno umazana, odeta v pisane cape. Razmršeni, gavrane črni lasje so ji polni prahu in masti.

Mirno stoji ciganka, ponošna še v capah, in čaka tih, da se ji približa jahčica.

"Jagod lačem, lepa gospodična!" odgovori ciganka z debelim, skoro moškim glasom in dostavi urno: "Romničel smo staroslavnega in bogatega rodu. Bog nam je vzel škriat in zlato, zato pa nas je navdihnil s preročkim duhom, da znamo vsakemu vedeževati po dlani.

"Kaj delaš tukaj?" jo vpraša Salda prijazno.

"Črta življenja tukaj okoli palca pravi, da boš živel še dolgo v trdnem zdravju. Ta odepke proti kazalcu pomenja, da boš uživala čast in bogastvo... Glavna poteza sega skoraj do mezinca in velli, da te čaka mnogo veselih pa tudi dosti žalostnih dni... Črta sreče je pretrgana in ni čista: spolnilo se ti nekatere tajne želje, dobiš pa tudi poročil, ki ti ne bodo po godu... V ljubezni in na potovanju te čaka neljubo presenečenje po visoki gospodi. Ti ljubiš lepega moža, on pa ljubi drugo, ali občuduje te mnogo drugih imenitnih junakov... Bojevati se ti bo s sovražnico in njenimi zavzniki..."

"Dovolj, dovolj!" "Ali hočeš, da bo ljubil oni gospod tebe in da pozabi tvojo nasprotnico?" de ciganka in izvleče umazano rdečo kunjico iz nedra. "Glej, v to ruto zakljam zlat in jo zakopjem opolnoči o mlaju na pokopališču v grob mlade device. Prav kmalu ti tajna sila dovede ljubimca. Daj mi zlat, lepa gospodična!"

"Saj vendar nisimo tako zlobni, kakor govore."

"Ne ostanemo, še danes odrinemo proti Metliki —" odgovori ciganka in umolne kakor nejevoljna, da je povedala preveč. "Nesrečen narod smo mi Romničeli!" vzdihne po kratkem molku. "Preganjajo nas od kraja do kraja. Jaz sem se rodila na Turškem, toda moja mati je bila prav iz Egipta, prave faraonske krvi. Zaničuje in sovraži nas vsak narod. Saj vendar nisimo tako zlobni, kakor govore."

"Kaj misliš?" vpraša plemkinja nekoliko zlovoljno.

"Kakšna je ona deklica?" Salda je videla malo komteso samo enkrat, koje z bratom Erazmom obiskala Blagajeva, vrnivši se z Dunaja. Grofa Majnarda in grofinje Mile takrat ni bilo doma. Ko sta vrnila posej, pa Salda ni bilo na Frauensteinerjevem gradu.

"Deklici je menda osem let. Laaje so ji rumeni, oči sinje. Sicer se pa ne moreš zmotiti: tako lepo obločenega otroka ni nikjer daleč naokoli."

"Cigava pa je in kako ji je ime?" "Čakaj! Imaj kaj svojih otrok?" "Imam sina in troje hčera."

"Zakolni se mi pri življenju svoje dece, da me ne izdaš nikdar!" "Zaklinjam se!" reče Čiriki in položi roko na srce. "Pa kaj se ti je treba bati? Ako tudi bi te ovsdila, saj nihče ne bi verjel besedam zaničevane ciganke. Cigavo je tedaj ono de- te?"

"Hči grofa Blagaja. Ime ji je Alijana." Čiriki se zgane in dvigne roke, kakor bi se branila nevarnosti: visoko se ji dvignejo pohevne obrvi.

pride modistka in začne govoriti čisto brez okusa, ko se oglasila krojač in šivilja brez forme, takrat je življenje pekla... To vedo gospe, ne samo gospa Rija, ampak gospe sploh, take pa celo, ki so šle z možmi blizu umetnosti. Je vseeno, kakšne. Boka se loči od ševroja, to je res, ali berarčija mimo berarčije ni dosti razlike, naj bo že komponist, ki par ali pa literat. Se sam sebi se smili vsak in govori o bodočih generacijah, da ne bi videl svoje mizarije...

Pat, da ne razalim uha, tega ali onega, in si ne naprtim tožbe. — Brrr, to so odurne zadeve. — Prosim torej, oprostite! (Tako me je naučil prijatelj, ako ga smem imenovati s tem imenom, ki je znanstvenik in kapaciteta, ne samo v Ljubljani, ampak še "daleč preko mej naše oče domovine." On pravi vedno: "Oprostite!" in menda dobro jedra s to četverozložno lad- jo.)

Ali gospa Rija je vendar gospa. Vse hudo prenaša z onim herojskim nasmeškom, ki je menda poseben dar božji v življenju. Kar je prijateljicam znano brez besed, tega ne razumejo prijateljci, ki obiskujejo njenega moža. Pride in pravi, da se nista videla že celo dolgo večnost; pet let, izza bitke pri Lvovu, petnajst let. Spričo tega ni nič s čajem ali kavo. — Kako neki! Pet let, petnajst let, bitka pri Lvovu. — Gospa se opro-

sti, ko je slukinja, brhka Stajerka, funaško tlaži: "Le brez skrbi, gospa, kar nam zvrnite?"

Gospa Rija se potelaži in odide v sobo, kjer sta prijatelj in njen soprog ob čaši likerja domače produkcije s francosko firmo zastopljena v živahen pogovor. — Ali naj bi za kosilo to ali to — ali to —

Soprog (kipar, komponist ali pa celo literat) prepusti soprogi, gost se spoštljivo priklanja. Odmor —

Gospa sama pogrne mizo. Povabi — toda iz kuhinje se širi neprijeten vonj.

Gospa plane in kriči: — "Minka, Minka, za božjo voljo —"

In beži v kuhinjo. Vrne se razburjena, napoli v jok: "Vse mi je zasmodila ta neroda, vse je prevrnila in sežgala. — Neznosno. —"

Gost se priklanja, mož se smehlija: "Nič se ne razburjaj, Rija. — Povabim gospoda h "Kriv vrbi" (Tam ima namreč soprog kredit v tekočem računu.)

Gost se brani. — Ni prišel zaradi tega, pravi. Gospa še vedno nervozna, a meš:

"Ne bodi no! Petnajst let se že nista videla, pa ne bi —" In gresta.

Ko ostane gospa Rija sama z Minko, si oddahne. Par starih

In kolikokrat so nas prevarili tudi že taki, ki so se nam kazali usmiljene in prijazne! Včas se nam je godilo bolje. Šatoriti in taboriti smo smeli povsodi. Zdar pa so nam napočili slabi časi. Kako vplijejo gadše (negigani), ako odlomimo le vejico za ogenj, ako odmulj naš konj le perišče trave! Za vsak grm se boje zavidni ljudje, kakor bi naša na njem sama zlata jabolka. Bogata si — daj mi še cekinček, lepa moja, mlada moja!"

"Ako hočeš, si lahko zaslužiš vas te srebrnjake in zlatnike!" ji veli Salda tih in odpre polno denarnico.

Cigankine oči govtajo zavodljivo lesketa-joče srebro in zlato.

"Oj — kako lep denar, kako lep!" klikne Čiriki in doda naglo: "Kaj želiš, da ti storim?"

"Saj znaš prerokovati!" se ji nasmehe Salda. "Ne uganaj sama?"

"Preveč zahtevaš od naše umetnosti." "Poslušaj!" deje Salda tih in se trudi, da bi govorila kar najmirneje. "Kajne, cigani imate radi lepe otroke in včas — tudi ukradete katerega!"

"O, nikoli ne!" zagotavlja ciganka živahno. "Nikoli nikjer na vsem božjem svetu nis- mo ukradli nobenega deteta. Saj imamo svojih dosti!"

Salda si dene prst na ustne in se ozre za- mišljeno, kakor bi iskala pravih besedi.

"Bodi pametna!" ispregovori in stopi bliže k ciganki. "Ne taj! Ugrabil si se mar- katoro dete in morda niste imeli nobenega do- blica. Zdar pa se ti ponuja velik zaslužek!"

"Oj, gospodična zala, kaj mi govoriš? Za- kaj me izkušas? Jaz uboga romni da bi vzela dete tujih staršev?"

"Čakaj malo! Vem za deklico, ki bi jo vaši lahko odvedli s sabo v daljne kraje. Sa- mo, da je ne bi bilo nikdar, nikdar več nazaj! Njeni starši je ne smejo videti nikdar več. Z otrokom storite kar se vam ljubi."

"In staršem pošljemo... pošljemo krvavo obležo?"

"Ne, ne! Staršem nobenega znamenja! Trpinčel naj jih mukopolna negotovost o usodi njih edince!"

"Gospodična, jako si neumiljena." "Tudi drugi so bili neumiljeni... Pre- obični ukradeni deklice v fanta, prodaj jo na Turškem ali koderkoli! Ali pa ji odsekaj ro- ko: pohabljena bo laglje zbuja miloščarost in dobivala vohajame več nego vsi drugi!"

Čiriki ne črhne nobene in prešavo motri Saldo.

"Kaj misliš?" vpraša plemkinja nekoliko zlovoljno.

"Kakšna je ona deklica?" Salda je videla malo komteso samo enkrat, koje z bratom Erazmom obiskala Blagajeva, vrnivši se z Dunaja. Grofa Majnarda in grofinje Mile takrat ni bilo doma. Ko sta vrnila posej, pa Salda ni bilo na Frauensteinerjevem gradu.

"Deklici je menda osem let. Laaje so ji rumeni, oči sinje. Sicer se pa ne moreš zmotiti: tako lepo obločenega otroka ni nikjer daleč naokoli."

"Cigava pa je in kako ji je ime?" "Čakaj! Imaj kaj svojih otrok?" "Imam sina in troje hčera."

"Zakolni se mi pri življenju svoje dece, da me ne izdaš nikdar!" "Zaklinjam se!" reče Čiriki in položi roko na srce. "Pa kaj se ti je treba bati? Ako tudi bi te ovsdila, saj nihče ne bi verjel besedam zaničevane ciganke. Cigavo je tedaj ono de- te?"

nogavic, nekaj astrganih pod- vez in nohti brhke Minka se tje v štedilnik. Junakšo so pregna- li gosta in žare kakor v zmago- slavju na rešetki v štedilniku.

Gospa Rija je spet gospa. Geste so umerjene, glas pre- računano nežen, diskreten in sa- mo za spoznanje nosiljačoj...

BOŽIČNO DARLO

Najboljše darilo za celo Vašo družino je nekaj novih grafofon- skih plošč izdelka

78—Zveličar se rodi...poje "Jadran" Zakaž svetlobe

98—Sveta Nebesa...poje duet "Perdan" Sveta noč

09—Angeljko petje " " Zvezdica božje " " Sveta večer " " 18—Raduj se človek " " 22—Oj ti krasen Božič " " 22—Oj ti krasen Božič " " Orglje in svonovi " " Sem, oj verniki " " 31—Na svet večer, šiljiva, duet Danilo Pred volitvami " " 33—Sveta večer...svonovi in godba Božično drevesce " " 34—Radilo se je dete " " Božični glasovi " " Slavni moški kvartet "Jadran" v New Yorku poje na slodiščih ploščah: " " 67—Na planine, na planine " " poje "Jadran" " " 57—Slojence sem, Slovenec sem " " Parba " " 56—O Mraku " " Prilj Goranje (Dolenj.) " " 49—Zadovoljni Kranjci " " Prilje bi spomlad " " 46—Ljubben in pomlad " " Vredno na glavi se " " 64—Rihliška, I del " " Rihliška, II del " " 52—Janka Cuk in Minka Sovra I. in II. del, prisojva "Jadran" " " Priljubljeni "Hojer trio" v Cleve- landu, Ohio, igra na slodiščih ploščah: " " 71—Bagineti po cesti gra, Hojer Trio Sebelena korčulica " " 70—Al' me boš kaj rada " " Imela " " 68—Moja ščelica, polka " " Starji Božič " " 48—Polka šteparjev " " Ti si moja " " 41—Veseli rudarji, korč. " " Sladki spominji, valček " " 40—Pečlarska polka " " Hojer valček " "

DRUGE IZBRANE PLOŠČE: 01—Juhu polka...harmonika "Lovin" Na Ohoči " " 02—Domski polka " " Juhu, valček " " 17—Zapoj mi, ljubica, poje E. Grahek Ptičica pevala " " 23—Dobro se zaslužil, igra kmeč. god. Deklar se pa utrudimo, km. godba 35—Slovenska polka, igralo tamburaši Slov. narodna...igralo tamburaši 48—Na kranjskih gorah igra orkester Lepidar "igra orkester 50—Orlovska korčulica...igra " " Orjuna korčulica, vojaška godba 65—Sijaj, sijaj solnce, moški kvartet Nočni posdrav " "

CENE:—3 plošče stanajo s poštnino vred \$2.50.—3 plošč s poštnino stane \$4.00.—10 plošč s poštnino stane \$7.50, in vsaka nadaljnja plošča stane 75c.

ZASTONJ ZA DARILO. Kdor naroči najmanj 5 od zgornjih plošč, dobi eno od spodaj navedenih zastonj.—Kdor naroči 10 plošč, dobi tri od spodnjih plošč zastonj. Pri večjih naročilih pošljemo za vsake 3 naročene plošče, eno od spodnjih plošč zastonj!

Plošče, ki jih pošljemo za darilo: 528—Vilaska je gora, poje tenški duet Ljubi Janca, polka, igra orkester 618—Pogled v nedolžno oko...Bariton solo 637—Spominjamo se ljubljane...Bariton solo 637—Spominjamo se ljubljane...svira godba 616—Dekliška tožba...poje bariton Da ne osem, si jukajala...poje bariton 540—Zora vstaja...poje tenški glas Ko pridem jaz ponod...poje tenški glas 548—Jesična ščelica, ščelica...protivajša Danilova Zdravstvu...poje tenški glas 500—Naprej, zastava slave...poje tenški glas 614—Držimo skupaj, hitra polka, god. Sezidal sem si vsaki hram...poje tenški glas 540—Zora vstaja...poje tenški glas

V zalogi imamo tudi druge plošče. Pišite po cenik! Vsa dopisa in naročila pošljite na Jugoslav American Corp. 455 West 42nd Street, New York, N. Y.

All ste se naročili Prosveta ali Mladinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v domovini? Tje je odličen dar vašim vrednotni, ki ga za maj danar lahko pošljete svojem v domovino.

POZOR, ROJAKI

Znamenje (Oct. 21-27) pomeni, da vam je naročena plošča ta dan. Prosveta je prepovedala, da vam lista ne odstavimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljeno, kar ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljeno valed napakega manšava, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi manšav.

Nadi zastopniki so vsi dr- siveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$3.00 in za pol leta pa \$2.00. Člani S. N. P. J. doplačajo \$4.50 na leto, za pol leta \$2.40.

Za mesto Chicago in Cicero za leto \$7.50, pol leta \$3.75, za člana \$6.50.

Za Evropo stane za pol leta \$4.50, za vsa leta pa \$9.00. Tednik stane za Evropo \$1.70. Člani doplačajo samo 50c za poštnino.

Mladinski list stane za celo leto \$1.20.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov: UPRAVNIŠTVO "PROSVETA" 2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Proti neprebravnosti, pekli- nam v železcu in sla- bemu teku.

Nuga-Tone se je izkazal kot ubistvoje sredstvo milijonov možem in ženam v letu 24 let. Ustvarilo jim je veliko radosti, br- celstno živ. ustrelilo boljšino in zdravilo napaka. Pomagalo je v nešteto stlačih neprijetnostih, spritilo, plina v ledenu, slab- bina (kdo de ledi, glavobola, pomankanje moči, in sploh slabosti in ispravnih živov. Nuga-Tone je danes eno najboljših Nuga-Tone in pripravljajo se o blagovinskih ulitku tuj- cih svetov in vašem zdravju. Ako va ne zadovolji vaš zdravnik, druzvo voljo poro- vati s seboj. Vzemite in preizkusi Nuga-Tone, kar vam bo na hitro vrednotil. (Adv.)

POJASNILO DRUŠTVENIM TAJNIKOM IN POŠILJATE- LJEM RAZNIH NAZANIL.

Kadar pošljete listu Prosveta kakorikoli naznanila in za- hvala o smrti, tedaj vselej povejte v pisnu, ali želite imeti pla- čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osobne zahvale in imena pos- nemnikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo v- rotnih imen in drugih stvari, je- pa te oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člana in za ne- člana. Nadalje velja leto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le največji del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vsa, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznan- ila, če se koga išče, ščitivne ponudbe, prodaje, itd. Za vsa take stvari se mora vedno pove- dati, da naj bo to oglas, koliko- krat naj se isti priobči in da bo- dete svoj plačali. To pojasnilo dajem radi tega, ker je to sklop konvencije, da se potem ravnava vsi, družstva, člani, naročni- ki in upravništvo lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnate. — Filip Godina, upra- viteelj.

Kadar pošljete listu Prosveta kakorikoli naznanila in za- hvala o smrti, tedaj vselej povejte v pisnu, ali želite imeti pla- čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osobne zahvale in imena pos- nemnikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo v- rotnih imen in drugih stvari, je- pa te oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člana in za ne- člana. Nadalje velja leto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le največji del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vsa, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznan- ila, če se koga išče, ščitivne ponudbe, prodaje, itd. Za vsa take stvari se mora vedno pove- dati, da naj bo to oglas, koliko- krat naj se isti priobči in da bo- dete svoj plačali. To pojasnilo dajem radi tega, ker je to sklop konvencije, da se potem ravnava vsi, družstva, člani, naročni- ki in upravništvo lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnate. — Filip Godina, upra- viteelj.

Kadar pošljete listu Prosveta kakorikoli naznanila in za- hvala o smrti, tedaj vselej povejte v pisnu, ali želite imeti pla- čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osobne zahvale in imena pos- nemnikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo v- rotnih imen in drugih stvari, je- pa te oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člana in za ne- člana. Nadalje velja leto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le največji del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vsa, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznan- ila, če se koga išče, ščitivne ponudbe, prodaje, itd. Za vsa take stvari se mora vedno pove- dati, da naj bo to oglas, koliko- krat naj se isti priobči in da bo- dete svoj plačali. To pojasnilo dajem radi tega, ker je to sklop konvencije, da se potem ravnava vsi, družstva, člani, naročni- ki in upravništvo lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnate. — Filip Godina, upra- viteelj.

Kadar pošljete listu Prosveta kakorikoli naznanila in za- hvala o smrti, tedaj vselej povejte v pisnu, ali želite imeti pla- čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osobne zahvale in imena pos- nemnikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo v- rotnih imen in drugih stvari, je- pa te oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člana in za ne- člana. Nadalje velja leto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le največji del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vsa, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznan- ila, če se koga išče, ščitivne ponudbe, prodaje, itd. Za vsa take stvari se mora vedno pove- dati, da naj bo to oglas, koliko- krat naj se isti priobči in da bo- dete svoj plačali. To pojasnilo dajem radi tega, ker je to sklop konvencije, da se potem ravnava vsi, družstva, člani, naročni- ki in upravništvo lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnate. — Filip Godina, upra- viteelj.

Kadar pošljete listu Prosveta kakorikoli naznanila in za- hvala o smrti, tedaj vselej povejte v pisnu, ali želite imeti pla- čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osobne zahvale in imena pos- nemnikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo v- rotnih imen in drugih stvari, je- pa te oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člana in za ne- člana. Nadalje velja leto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le največji del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vsa, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznan- ila, če se koga išče, ščitivne ponudbe, prodaje, itd. Za vsa take stvari se mora vedno pove- dati, da naj bo to oglas, koliko- krat naj se isti priobči in da bo- dete svoj plačali. To pojasnilo dajem radi tega, ker je to sklop konvencije, da se potem ravnava vsi, družstva, člani, naročni- ki in upravništvo lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnate. — Filip Godina, upra- viteelj.

Kadar pošljete listu Prosveta kakorikoli naznanila in za- hvala o smrti, tedaj vselej povejte v pisnu, ali želite imeti pla- čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osobne zahvale in imena pos- nemnikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo v- rotnih imen in drugih stvari, je- pa te oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člana in za ne- člana. Nadalje velja leto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le največji del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vsa, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznan- ila, če se koga išče, ščitivne ponudbe, prodaje, itd. Za vsa take stvari se mora vedno pove- dati, da naj bo to oglas, koliko- krat naj se isti priobči in da bo- dete svoj plačali. To pojasnilo dajem radi tega, ker je to sklop konvencije, da se potem ravnava vsi, družstva, člani, naročni- ki in upravništvo lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnate. — Filip Godina, upra- viteelj.

Kadar pošljete listu Prosveta kakorikoli naznanila in za- hvala o smrti, tedaj vselej povejte v pisnu, ali želite imeti pla- čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osobne zahvale in imena pos- nemnikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo v- rotnih imen in drugih stvari, je- pa te oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člana in za ne- člana. Nadalje velja leto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le največji del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vsa, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznan- ila, če se koga išče, ščitivne ponudbe, prodaje, itd. Za vsa take stvari se mora vedno pove- dati, da naj bo to oglas, koliko- krat naj se isti priobči in da bo- dete svoj plačali. To pojasnilo dajem radi tega, ker je to sklop konvencije, da se potem ravnava vsi, družstva, člani, naročni- ki in upravništvo lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnate. — Filip Godina, upra- viteelj.

Kadar pošljete listu Prosveta kakorikoli naznanila in za- hvala o smrti, tedaj vselej povejte v pisnu, ali želite imeti pla- čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osobne zahvale in imena pos- nemnikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo v- rotnih imen in drugih stvari, je- pa te oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člana in za ne- člana. Nadalje velja leto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le največji del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vsa, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznan- ila, če se koga išče, ščitivne ponudbe, prodaje, itd. Za vsa take stvari se mora vedno pove- dati, da naj bo to oglas, koliko- krat naj se isti priobči in da bo- dete svoj plačali. To pojasnilo dajem radi tega, ker je to sklop konvencije, da se potem ravnava vsi, družstva, člani, naročni- ki in upravništvo lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnate. — Filip Godina, upra- viteelj.

Kadar pošljete listu Prosveta kakorikoli naznanila in za- hvala o smrti, tedaj vselej povejte v pisnu, ali želite imeti pla- čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osobne zahvale in imena pos- nemnikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo v- rotnih imen in drugih stvari, je- pa te oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člana in za ne- člana. Nadalje velja leto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le največji del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vsa, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznan- ila, če se koga išče, ščitivne ponudbe, prodaje, itd. Za vsa take stvari se mora vedno pove- dati, da naj bo to oglas, koliko- krat naj se isti priobči in da bo- dete svoj plačali. To pojasnilo dajem radi tega, ker je to sklop konvencije, da se potem ravnava vsi, družstva, člani, naročni- ki in upravništvo lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnate. — Filip Godina, upra- viteelj.

Kadar pošljete listu Prosveta kakorikoli naznanila in za- hvala o smrti, tedaj vselej povejte v pisnu, ali želite imeti pla- čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osobne zahvale in imena pos- nemnikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo v- rotnih imen in drugih stvari, je- pa te oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člana in za ne- člana. Nadalje velja leto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le največji del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vsa, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznan- ila, če se koga išče, ščitivne ponudbe, prodaje, itd. Za vsa take stvari se mora vedno pove- dati, da naj bo to oglas, koliko- krat naj se isti priobči in da bo- dete svoj plačali. To pojasnilo dajem radi tega, ker je to sklop konvencije, da se potem ravnava vsi, družstva, člani, naročni- ki in upravništvo lista. Prosim, da to upoštevate in se po tem ravnate. — Filip Godina, upra- viteelj.

Kadar pošljete listu Prosveta kakorikoli naznanila in za- hvala o smrti, tedaj vselej povejte v pisnu, ali želite imeti pla- čan oglas ali kot navadno vest. Ako je priobčeno kot navadna vest, se izpusti iz naznanila vse osobne zahvale in imena pos- nemnikov, ter se tako naznanilo priobči brezplačno. Kadar pa hočete imeti priobčeno celo v- rotnih imen in drugih stvari, je- pa te oglas, za katerega se mora plačati, to velja za člana in za ne- člana. Nadalje velja leto tudi za razne prireditve, veselice, shode, itd. Vselej je treba povedati, ali hočete imeti plačan oglas ali samo navadno članikarstvo vest, tudi v takem slučaju se za navadno vest, naredi stvar bolj na kratko in se pove le največji del. Če pa naročite, da naj bo plačan oglas, se priobči vsa, kar zahtevate. Isto tako velja za vsa druga naznan- ila, če se koga išče, ščitivne ponudbe, prodaje, itd. Za